

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсової роботи
з дисципліни “Фінансовий менеджмент”
для студентів спеціальності 8.050104 – фінанси

Затверджено
на засіданні Вченої
ради академії
Протокол № від

УДК 339.7 (07)

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни “Фінансовий менеджмент” для студентів спеціальності 8.050104/Укл.: Г. Г. Харитонova, О.В.Сорокіна - Дніпропетровськ: НМетАУ, 2010. - 48 с.

Викладено цілі і задачі курсової роботи, структура, зміст та методика виконання курсової роботи на числовому прикладі, порядок виконання, вимоги до оформлення та задачі курсової роботи.

Призначені для студентів спеціальності 8.050104 – фінанси.

Укладачі: Г. Г. Харитонova, канд. техн. наук, доц.,
О.В.Сорокіна, ас.

Відповідальний за випуск К.Ф.Ковальчук, докт.екон.наук, проф.

Рецензент Ігнашкина Т.Б., канд.екон.наук, доц.

Підписано до друку.... Формат 60х84 1/16. Папір друк.
Друк плоский. Облік.-вид.арк. 2,88. Умов.друк.арк. 2,84.
Тираж 100 пр. Замовлення №

Національна металургійна академія України
49600, Дніпропетровськ-5, пр.Гагаріна, 4

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ	5
2. ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ ТА ХАРАКТЕР ВИХІДНИХ ДАНИХ	5
2.1. Основні припущення, прийняті в курсовій роботі	5
2.2. Вихідні дані для аналізу беззбитковості продукції	7
2.3. Вихідні дані для оцінки ефективності інвестиційного проекту	8
2.4. Вихідні дані для складання системи бюджетів компанії на рік	8
2.5. Додаткові припущення, якими необхідно керуватися в процесі виконання роботи	10
3. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	11
3.1. Аналіз беззбитковості продукції	11
3.1.1. Розподіл витрат на змінні та постійні	11
3.1.2. Проведення аналізу беззбитковості продукції за місяць	12
3.2. Оцінка ефективності інвестиційного проекту	13
3.2.1. Складання графіка обслуговування боргу	13
3.2.2. Складання відомості амортизації основних фондів	15
3.2.3. Складання прогнозного звіту про прибуток	16
3.2.4. Розрахунок грошових потоків від реалізації проекту	16
3.2.5. Основні показники оцінки ефективності інвестиційного проекту	19
3.3. Складання бюджету компанії на рік	21
3.3.1. Складання бюджету реалізації та графіку надходження коштів	22
3.3.2. Складання бюджету випуску продукції	23
3.3.3. Складання бюджету споживання матеріалів і розрахунок графіку виплат постачальникам за матеріали	25
3.3.4. Складання бюджету накладних витрат	26
3.3.5. Складання бюджету кінцевих запасів продукції	27
3.3.6. Складання прогнозного звіту про прибуток	27
3.3.7. Складання бюджету грошових коштів	27
3.3.8. Складання балансу підприємства на початок і кінець року	30
3.3.9. Дослідницька частина: забезпечення платоспроможності підприємства за рахунок короткострокової банківської позики	30
4. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ І ЗДАЧІ КУРСОВОЇ РОБОТИ	31
5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	38
ДОДАТОК. ВАРІАНТИ ВИХІДНИХ ДАНИХ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	39

ВСТУП

Методичні рекомендації є частиною навчальних матеріалів дисципліни "Фінансовий менеджмент". У роботі упорядкована система вимог до виконання курсової роботи з цієї дисципліни, а також розглянутий приклад її виконання.

Метою курсової роботи є комплексне освоєння студентами сукупності трьох важливих розділів планування діяльності підприємства:

- аналізу безбитковості і цільового планування прибутку;
- оцінки ефективності інвестиційного проекту;
- розробки бюджету підприємства.

Логіка взаємозв'язку зазначених питань полягає в наступному. Аналіз безбитковості базується на чистому операційному прибутку, тобто прибутку до виплати відсотків по позиках і податку на прибуток. У процесі аналізу безбитковості проводиться порівняння доходу підприємства з його нефінансовими витратами. Якщо виручка підприємства перевищує його витрати, тобто операційний прибуток позитивний, то робиться висновок про те, що підприємство принципово рентабельне. Питання про те, чи вистачить у підприємства грошей для забезпечення своєї діяльності, в процесі аналізу безбитковості не підіймається. Таким чином, аналіз безбитковості має справу лише з *необхідною умовою нормальної роботи підприємства*.

Далі, оцінюючи потенційну прибутковість підприємства, необхідно розрахувати, чи окупляться вкладені у підприємство кошти, тобто провести *оцінку ефективності інвестиційного проекту*. В процесі оцінки здійснюється прогноз грошових потоків, що буде генерувати підприємство в процесі своєї діяльності, за визначений період часу. Далі грошові потоки приводяться до поточного моменту часу і порівнюються з вихідними інвестиціями. Позитивний результат оцінки говорить про вигідність вкладень для інвестора, і проект приймається.

Наступним етапом є *розробка бюджету підприємства*, яка проводиться з достатньою деталізацією у часі, найчастіше – щомісячно протягом року. В процесі реалізації цього етапу здійснюється розрахунок бюджетів реалізації, випуску продукції, споживання матеріалів, виробничих, адміністративних і реалізаційних витрат, прогноз прибутку та побудова прогнозного балансу підприємства. Визначення потреб підприємства на майбутній період дозволяє уникнути збоїв у роботі через несвоєчасне постачання матеріалів, відсутність

продукції на складі для забезпечення потреб клієнтів, недостачу грошових коштів або інших поточних проблем у діяльності підприємства.

Сукупність всіх цих питань розглядається в курсовій роботі на конкретному числовому прикладі.

1. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Структурно курсова робота складається з двох розділів:

- розрахункова частина;
- дослідницька частина.

В розрахунковій частині необхідно зробити розрахунки трьох типів:

- розрахунок основних показників аналізу беззбитковості продукції (вкладений або маржинальний дохід, точка беззбитковості, запас безпеки, прибутковість продажу);
- розрахунок грошових потоків на 5 років і наступна оцінка ефективності інвестиційного проекту за допомогою показників NPV, IRR, DPB;
- складання бюджету компанії на рік за місяцями.

В дослідницькій частині необхідно:

- проаналізувати отримані результати по кожному етапу роботи;
- зробити обґрунтовані висновки про потенційну прибутковість;
- ефективність вкладення засобів у підприємство, стан підприємства протягом планового року;
- передбачити, при необхідності, додаткові заходи щодо поліпшення стану підприємства.

Критичним питанням дослідницької частини є *стан рахунку грошових коштів на кінець місяця* при розрахунку бюджету грошових коштів. Якщо в результаті виконання третього етапу роботи *грошовий рахунок виявиться негативним чи меншим за встановлений мінімум (50 тис. грн.)*, то варто передбачити одержання банківської позики, як це оговорено в умовах задачі.

2. ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ ТА ХАРАКТЕР ВИХІДНИХ ДАНИХ

2.1. Основні припущення, прийняті в курсовій роботі

При виконанні курсової роботи приймаються наступні припущення.

1. Ви хочете придбати завод з виробництва обмідненого дроту, виставлений на приватизаційний аукціон Фондом державного майна України.

Для того, щоб прийняти рішення про вкладення коштів, Вам необхідно оцінити потенційну прибутковість підприємства та окупність інвестиційних вкладень. Далі, після придбання, необхідно скласти систему бюджетів заводу на рік для оцінки стану і потреб додаткового фінансування кожного місяця.

2. Дотепер завод протягом декількох років не працював. Завод був законсервований на деякий час через низький попит на продукцію, що вироблялася.

3. Ви найняли фахівця, який працював раніше директором на подібному заводі та зможе допомогти Вам оцінити витрати при виробництві металовиробів, а також професійного маркетолога, який відповідає за постачання сировини (катанки) і забезпечення реалізації.

4. Завод оснащений дротовим станом, що дозволяє йому виробляти обмінений дріт чотирьох діаметрів. До складу дротового стану входить:

- лінія підготовки катанки до волочіння. Вона служить для очищення поверхні катанки від окалини й нанесення мастильної верстви;
- катанка надходить на розмотуючий пристрій, що складається із приймальної колони й двох перекидних станин з гідравлічним приводом, служить для подачі катанки у волочильний стан;
- волочильний стан має 5 блоків – 5 проходів з деформацією в касетах з роликками. Також стан оснащений ділянкою намотування дроту, яка служить для формування мотків у вигляді шпулі або розети.

Технологічна схема процесу виробництва ідентична для всіх видів продукції, що випускається.

Сутність курсової роботи полягає в вирішенні задачі, що стоїть перед Вами як *майбутнім власником підприємства*: зробити фінансове обґрунтування придбання і наступного розвитку заводу. З цією метою необхідно зробити три типи розрахунків:

- провести аналіз беззбитковості основних видів продукції і заводу в цілому;
- скласти прогноз грошових потоків, що буде генерувати завод протягом 5 наступних років, оцінити ефективність інвестиційного проекту і прийняти рішення про вкладення засобів у це виробництво;

- нарешті, після рішення про придбання заводу, Вам необхідно скласти систему бюджетів для оцінки фінансового стану підприємства і його потреб в додатковому фінансуванні протягом першого року роботи.

Для вирішення поставлених задач необхідні відповідно три блоки вихідних даних.

2.2. Вихідні дані для аналізу беззбитковості продукції

В процесі своєї діяльності завод буде нести наступні *змінні витрати*, що наведені в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Змінні витрати на виробництво обмідненого дроту, грн/т

Статті витрат	Діаметр дроту, мм			
	1,0	1,2	1,4	1,6
Основна сировина	2 710,00	2 690,00	2 650,00	2 530,00
Хім.реактиви	36,00	34,00	32,00	28,00
Енерговитрати	167,40	162,10	159,70	155,80
Відрядна з/плата	65,00	60,00	55,00	50,00
Витрати на волокни	155,00	155,00	102,00	102,00
Навантаження Відвантаження	50,00	50,00	30,00	30,00

Планові постійні витрати, що буде нести завод, складуть, грн/місяць:

- виробничі витрати – 37 723;
- реалізаційні і маркетингові – 2 800;
- адміністративні і загальнозаводські – 8 252.

Амортизація нараховується відповідно до підходу, прийнятого зараз в українському податковому обліку.

Балансова вартість основних засобів на момент придбання складає, грн.:

- будівлі та споруди – 3 250 000;
- устаткування – 1 390 000.

Кожного місяця передбачається продавати приблизно однакову кількість дроту. За даними маркетолога планується наступний місячний обсяг реалізації, т: діаметр 1,0 – 290; діаметр 1,2 – 260; діаметр 1,4 – 170; діаметр 1,6 – 300.

Встановлюються наступні ціни за тону обмідненого дроту, грн.: діаметр

1,0 – 3 860; діаметр 1,2 – 3 715; діаметр 1,4 – 3 400; діаметр 1,6 – 3 250.

2.3. Вихідні дані для оцінки ефективності інвестиційного проекту

При оцінці ефективності проекту передбачається, що проект має цілком окупити себе протягом 5 років, інакше він не приймається.

Необхідний обсяг інвестицій складається з інвестицій в основні засоби (балансова вартість основних засобів) і додаткових інвестицій в оборотні кошти в розмірі 50 000 грн.

40% інвестиційних потреб передбачається забезпечити за рахунок власних коштів, інші 60% – за рахунок позикових інвестиційних ресурсів (довгостроковий кредит банку).

Передбачається наступна вартість джерел фінансування:

- вартість власного капіталу – 30%;
- вартість позичкового капіталу – 25%.

За прогнозами маркетолога очікується щорічне збільшення обсягів продажу на 5% (рівномірне протягом року).

Плануються наступні показники оборотності, днів:

- оборотність дебіторської заборгованості – 55;
- оборотність товарно-матеріальних запасів – 50;
- оборотність кредиторської заборгованості – 45.

2.4. Вихідні дані для складання системи бюджетів компанії на рік

При складанні системи бюджетів частина вихідних даних береться з перших двох частин курсової роботи. Передбачається, що з клієнтами заводу укладений договір про оплату за продукцію, відповідно до якого:

- 30% вартості постачання покупець виплачує протягом місяця продажу;
- 40% вартості – через місяць після продажу;
- залишок – через два місяці після продажу.

З постачальниками сировини і матеріалів також укладений договір про оплату, відповідно до якого завод виплачує:

- 30% вартості сировини, що поставлена протягом місяця постачання;
- 45% вартості сировини через місяць після постачання;
- залишок – через два місяці після постачання сировини і матеріалів.

Для задоволення потреб клієнтів заводу в продукції (необхідність у терміновому постачанні великої партії обмідненого дроту) варто передбачити залишок готової продукції на складі на кінець місяця. Планований залишок готової продукції складає 10% від обсягу збуту наступного місяця. Запаси готової продукції на кінець січня наступного року складають, т: діаметр 1,0 – 29; діаметр 1,2 – 26; діаметр 1,4 – 17; діаметр 1,6 - 30.

При плануванні споживання матеріалів необхідно враховувати, що основні матеріали – це сировина та хімічні реактиви. Всі інші змінні витрати відносяться до накладних витрат.

Для забезпечення безперебійної роботи заводу на випадок затримки в постачанні сировини необхідно передбачити залишок матеріалів на кінець місяця. Планований залишок сировини і матеріалів на кінець місяця складає 15% від потреб наступного місяця в даному виді сировини. Залишки сировини в грошовому вимірюванні на кінець січня наступного року складають відповідно, грн.:

- сировини для виробництва дроту діаметром 1,0 – 10 231;
- сировини для виробництва дроту діаметром 1,2 – 12 308;
- сировини для виробництва дроту діаметром 1,4 – 11 643;
- сировини для виробництва дроту діаметром 1,6 – 12 154.

Податок на прибуток нараховується й сплачується наступним чином:

- нарахування податку на прибуток проводиться кожного місяця, за підсумками діяльності підприємства протягом даного місяця, у розмірі 25% від суми отриманого прибутку до виплати податків;

- якщо підприємство має збитки в конкретному місяці, то податок на прибуток не нараховується;

- величина оподаткованого прибутку в місяці, що слідує за збитковим, зменшується на величину збитків в попередньому місяці;

- сплату податку на прибуток підприємство здійснює наприкінці кожного кварталу.

У випадку нестачі коштів у якому-небудь з періодів, необхідно передбачити додаткове короткострокове фінансування (позика в банку), що здійснюється на наступних умовах:

- позика береться на початку місяця на термін не більше 12 місяців;
- погашення здійснюється наприкінці місяця;

- виплата відсотків здійснюється кожного місяця;
- вартість позики – 35% річних.

2.5. Додаткові припущення, якими необхідно керуватися в процесі виконання роботи

1. Графік погашення довгострокового кредиту розраховується за амортизаційною схемою (рівні щорічні виплати). Погашення кредиту здійснюється наприкінці року. Відсотки розраховуються за рік і виплачуються рівними частками кожного кварталу. Термін кредиту – 5 років.

2. Постійні витрати розподіляються по видах продукції пропорційно частці в обсязі продажу (вираженому в тоннах).

3. Персонал (крім відрядників) заводу одержує фіксовану заробітну платню згідно зі штатним розкладом. Фонд оплати праці для всіх варіантів однаковий. В процесі виконання роботи витрати на зарплату враховуються у виробничих витратах і окремо розраховуватися не будуть.

4. Виплата дивідендів відбувається наприкінці року. Дивіденди розраховуються шляхом помноження величини інвестицій, зроблених за рахунок власних коштів, на вартість власного капіталу.

5. Підприємству необхідно мати на грошовому рахунку не менше 50000 грн. для нормального функціонування протягом місяця.

Кінцевим результатом вирішення задачі мають бути:

- основні показники беззбитковості виробництва;
- розрахунок грошових потоків протягом 5 років та основних показників ефективності інвестиційного проекту;
- бюджети продажу, випуску продукції, споживання матеріалів, накладних витрат, запасів продукції, звіт про прибутки та бюджет грошових коштів для першого року щомісячно;
- баланс підприємства на початок і кінець року.

Якщо пряме планування відповідно до наведених вихідних даних не зможе забезпечити підприємству задовільний стан (величину грошових коштів не менше, ніж 50 000 грн.), слід використовувати короткострокове кредитування. При цьому необхідно повторно скласти бюджет грошових

коштів, звіт про прибутки та баланс підприємства. **Виконання цього пункту складає зміст дослідницької частини курсової роботи.**

3. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання курсової роботи здійснюється в 3 етапи. Виконання кожного етапу проводиться за допомогою багатокрокової процедури, на кожному з яких вирішується одна з конкретних задач.

3.1. Аналіз безбитковості продукції

3.1.1. Розподіл витрат на змінні та постійні

Для проведення аналізу безбитковості насамперед треба розділити витрати на змінні та постійні. В роботі в якості вихідних даних вже наведені значення змінних витрат на тонну обмідненого дроту і постійних виробничих, адміністративних та реалізаційних витрат. Для визначення всієї суми постійних витрат необхідно до наявних даних додати величину амортизації за місяць, розраховану згідно з умовами виконання роботи.

Значення змінних та постійних витрат для заданих в підрозділі 2.2 даних наведені в таблицях 3.1 та 3.2 відповідно.

Таблиця 3.1

Змінні витрати на виробництво та реалізацію дроту, грн. за тонну

Статті витрат	Діаметр, мм			
	1,0	1,2	1,4	1,6
Основна сировина	2 710,0	2 690,0	2 650,0	2 530,0
Хім.реактиви	36,0	34,0	32,0	28,0
Енерговитрати	167,4	162,1	159,7	155,8
Відрядна з/плата	65,0	60,0	55,0	50,0
Витрати на волокни	155,0	155,0	102,0	102,0
Навантаження	—			
Вивантаження				
Всього змінних витрат	3 183,4	3 151,1	3 028,7	2 895,8

Таблиця 3.2

Постійні витрати на виробництво та реалізацію дроту, грн/місяць

Статті витрат	Сума
Виробничі витрати	37 723
Реалізаційні та маркетингові	2 800
Адміністративні та загальнозаводські	8 252
Амортизація, в т. ч.	49 467
будівлі та споруди	21 667
устаткування	27 800
Всього постійних витрат	98 242

3.1.2. Проведення аналізу безбитковості продукції за місяць

Аналіз безбитковості проводиться за традиційною схемою з використанням даних, наведених у табл. 3.1 та 3.2, а також значень реалізації, цін за кожним з продуктів (див. вихідні дані для першого етапу).

Результати аналізу безбитковості, проведеного на основі вихідних даних задачі, наведені в таблицях 3.3 та 3.4.

Таблиця 3.3

Аналіз безбитковості продукції за місяць

Показник	Діаметр, мм				По заводу в цілому
	1,0	1,2	1,4	1,6	
Ціна, грн/т	3 860,0	3 715,0	3 400,0	3 250,0	-
Обсяг продажу, т	290	260	170	300	1 020
Виручка від реалізації, грн/міс.	1 119 400	965 900	578 000	975 000	3 638 300
Змінні витрати, грн/т	3 183,4	3 151,1	3 028,7	2 895,8	-
Змінні витрати, грн/міс.	923 186	819 286	514 879	868 740	3 126 091
Вкладений дохід, грн/т	676,6	563,9	371,3	354,2	-
Частка в продажу (тонн), %	28	25	17	29	100
Постійні витрати, грн/міс.	27 932	25 042	16 374	28 895	98 242
Точка безбитковості, т/міс.	41	44	44	82	-
Точка безбитковості, грн/міс.	159 349	164 978	149 934	265 126	697 828
Операційний прибуток, грн/міс.	168 282	121 572	46 747	77 365	413 967

Таблиця 3.4

Відносні показники аналізу беззбитковості, %

Показник	Діаметр обмідненого дроту, мм				
	1,0	1,2	1,4	1,6	По заводу в цілому
Вкладений дохід	17,53	15,18	10,92	10,9	14,08
Запас безпеки	85,76	82,92	74,06	72,81	80,82
Прибутковість продажу	15,03	12,59	8,09	7,93	11,38

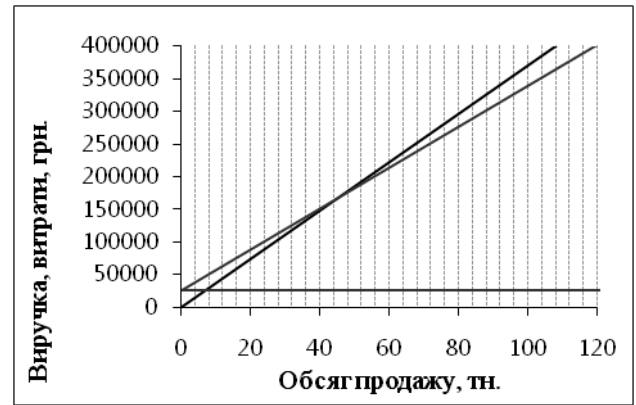
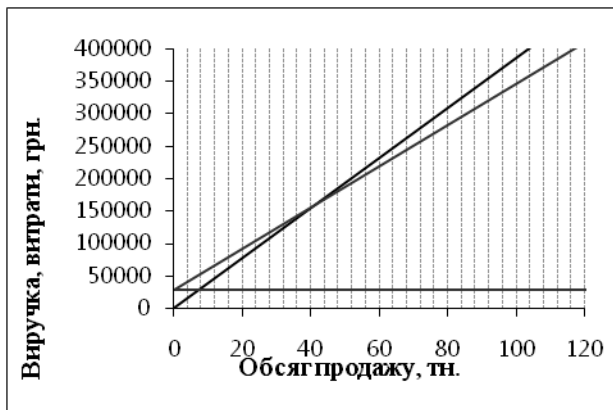
За результатами розрахунку видно, що всі види продукції потенційно прибуткові і мають високий запас безпеки. При планованому обсязі продажу, який дорівнює 1 020 тонн на місяць, операційний прибуток заводу складе 413 967 грн.

Для більш наочного представлення результатів аналізу беззбитковості слід побудувати графіки беззбитковості для кожного виду продукції (як це зроблено на рис.3.1) і графік беззбитковості виробництва обмідненого дроту по заводу в цілому (як це зроблено на рис.3.2).

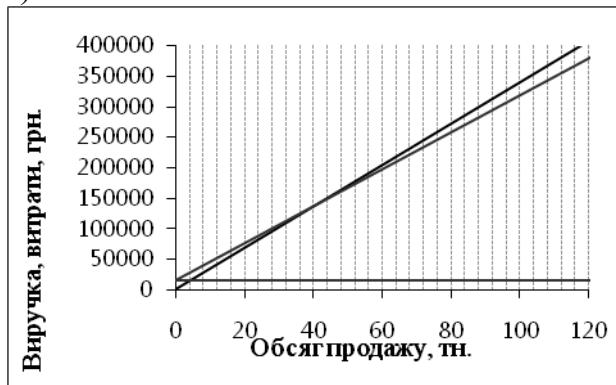
3.2. Оцінка ефективності інвестиційного проекту

3.2.1. Складання графіка обслуговування боргу

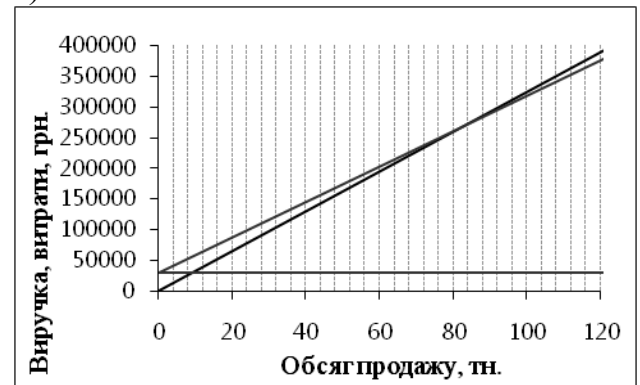
Графік обслуговування боргу розраховується за амортизаційною схемою (рівні щорічні виплати). Для цього, в першу чергу, розраховується сума річної виплати за схемою дисконтування анuitету. Сума, що залишається після виплати відсотків, передбачається на погашення основної частини. Графік погашення кредиту для вихідних даних задачі наведений у таблиці 3.5.

а)

б)

в)

г)

Рис.3.1. Графіки безбитковості виробництва обмідненого дроту Д1,0 (а); Д1,2 (б); Д1,4 (в); Д1,6 (г)

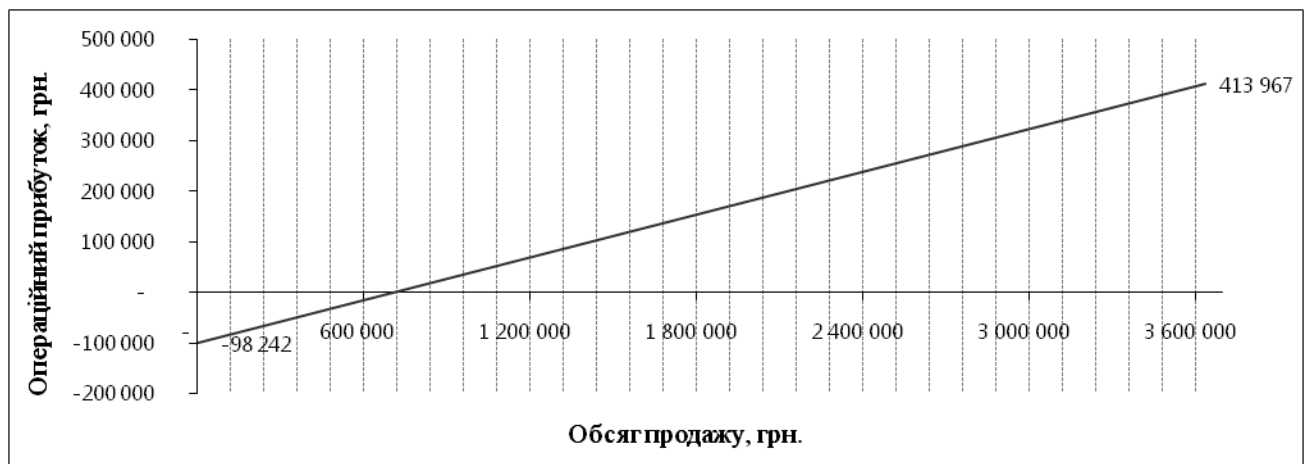

Рис. 3.2. Графік безбитковості виробництва обмідненого дроту по заводу в цілому

Таблиця 3.5

Графік обслуговування боргу, грн.

Стаття	Баланс боргу, виплати за роками реалізації проекту				
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	4-й рік	5-й рік
Початковий баланс боргу	2 814 000	2 471 123	2 042 527	1 506 782	837 101
Річна виплата, всього	1 046 377	1 046 377	1 046 377	1 046 377	1 046 377
в т. ч. відсотки	703 500	617 781	510 632	376 696	209 275
в т. ч. основна частина	342 877	428 596	535 745	669 681	837 101
Кінцевий баланс боргу	2 471 123	2 042 527	1 506 782	837 101	0

3.2.2. Складання відомості амортизації основних фондів

Згідно з Законом України “Про прибуток» (ст. 8), амортизація основних засобів для цілей податкового обліку розраховується поквартально як відсоток від залишкової вартості основних засобів на початок кварталу в залежності від групи, до якої відноситься основний засіб. Для будівель та споруд (група 1 основних засобів) квартальна ставка нарахування амортизації складає 2%, а для устаткування (3 група основних засобів) – 6% щокварталу або 24% щороку. Відомість нарахування амортизації для вихідних даних курсової роботи представлена в таблиці 3.6.

Таблиця 3.6

Відомість нарахування амортизації, грн.

Квартал	1-й рік реалізації проекту				2-й ...
	1-й	2-й	3-й	4-й	...
Будівлі та споруди					
Вартість на початок кварталу	3 250 000	3 185 000	3 121 300	3 058 874	...
Амортизація протягом кварталу	65 000	63 700	62 426	61 177	...
Вартість на кінець кварталу	3 185 000	3 121 300	3 058 874	2 997 697	...
Устаткування					
Вартість на початок кварталу	1 390 000	1 306 600	1 228 204	1 154 512	...
Амортизація протягом кварталу	83 400	78 396	73 692	69 271	...
Вартість на кінець кварталу	1 306 600	1 228 204	1 154 512	1 085 241	...

Амортизація за роками, грн.

<i>Рік реалізації проекту</i>	1	2	3	4	5
Амортизація будівель	252 303	232 717	214 650	197 987	182 617
Амортизація устаткування	304 759	237 940	185 772	145 041	113 241
Всього	557 062	470 657	400 422	343 028	295 857

Залишкова вартість основних засобів, грн.

Будівлі та споруди	2 169 726
Устаткування	403 248

3.2.3. Складання прогностичного звіту про прибуток

При складанні звіту про прибуток слід керуватися наступними положеннями:

- обсяг продажу за перший рік розраховується як сума місячних обсягів продажу, розрахованих з урахуванням місячного темпу росту (річний темп росту, поділений на 12), при цьому відсоток збільшення продажу береться від першого місяця (базового);
- відсоток збільшення обсягів реалізації береться по відношенню до обсягів реалізації попереднього року;
- змінні витрати з 2-го по 5-й роки розраховуються в залежності від відсоткового співвідношення цих витрат у виручці від реалізації;
- постійні витрати (за винятком амортизації) протягом п'яти років не змінюються;
- відсотки за використання кредитних ресурсів беруться з графіка обслуговування боргу (табл. 3.5), а амортизація – з відомості нарахування амортизації основних фондів (табл. 3.6).

Звіт про прибуток, складений згідно з зазначеними умовами для варіанта вихідних даних, що розглядається, наведений у таблиці 3.7.

3.2.4. Розрахунок грошових потоків від реалізації проекту

Грошові потоки, що генеруються підприємством при реалізації інвестиційного проекту, розраховуються за схемою власного капіталу.

При розрахунку грошових потоків слід враховувати наступні особливості:

Таблиця 3.7

Звіт про прибуток за роками реалізації інвестиційного проекту, грн.

Стаття доходів/витрат	Доходи/витрати за роками реалізації проекту				
	1-й рік	2-й рік	3-й рік	4-й рік	5-й рік
<i>Доход від реалізації дроту:</i>					
Діаметр 1,0	13 432 800	14 104 440	14 809 662	15 550 145	16 327 652
Діаметр 1,2	11 590 800	12 170 340	12 778 857	13 417 800	14 088 690
Діаметр 1,4	6 936 000	7 282 800	7 646 940	8 029 287	8 430 751
Діаметр 1,6	11 700 000	12 285 000	12 899 250	13 544 213	14 221 423
Доход, всього	43 659 600	45 842 580	48 134 709	50 541 444	53 068 517
<i>Змінні витрати на виробництво дроту:</i>					
Діаметр 1,0	11 078 232	11 632 144	12 213 751	12 824 438	13 465 660
Діаметр 1,2	9 831 432	10 323 004	10 839 154	11 381 111	11 950 167
Діаметр 1,4	6 178 548	6 487 475	6 811 849	7 152 442	7 510 064
Діаметр 1,6	10 424 880	10 946 124	11 493 430	12 068 102	12 671 507
Змінні витрати, всього	37 513 092	39 388 747	41 358 184	43 426 093	45 597 398
<i>Постійні витрати:</i>					
виробничі витрати	452 680	452 680	452 680	452 680	452 680
реалізаційні	33 600	33 600	33 600	33 600	33 600
адміністративні	99 024	99 024	99 024	99 024	99 024
амортизація	557 062	470 657	400 422	343 028	295 857
Постійні витрати, всього	1 142 366	1 055 961	985 726	928 332	881 161
Прибуток до відсотків і податків	5 004 142	5 397 872	5 790 799	6 187 020	6 589 958
Відсотки за кредит	703 500	617 781	510 632	376 696	209 275
Прибуток до виплати податків	4 300 642	4 780 092	5 280 167	5 810 324	6 380 682
Податок на прибуток	1 075 160	1 195 023	1 320 042	1 452 581	1 595 171
Чистий прибуток	3 225 481	3 585 069	3 960 125	4 357 743	4 785 512

- для визначення суми рахунків дебіторів на кінець року слід розділити обсяг продажу за рік на оборотність дебіторської заборгованості (у періодах);
- для розрахунку суми рахунків кредиторів і ТМЦ на кінець року потрібно суму змінних витрат і виробничих витрат розділити на показник оборотності (у періодах);

- збільшення в рахунках дебіторів, кредиторів і ТМЦ у першому році реалізації проекту визначаються за умови, що до того завод не працював, тобто значення цих статей у балансі дорівнювало 0;
- збільшення статей оборотних активів і пасивів у 2 – 5 роках розраховується, виходячи зі змін в обсязі реалізації та величини змінних витрат;
- наприкінці реалізації проекту інвестиції в оборотні кошти вивільняються;
- всі основні засоби продаються за залишковою вартістю.

Розрахунок грошових потоків і основних показників оцінки ефективності інвестиційного проекту за даними умови задачі наведені в таблицях 3.8 і 3.9.

Таблиця 3.8

Грошові потоки за роками реалізації проекту, грн.

Стаття грошових надходжень/виплат	Надходження/виплати за роками реалізації проекту				
	1	2	3	4	5
Інвестиції	-1 876 000				
Чистий прибуток	3 225 481	3 585 069	3 960 125	4 357 743	4 785 512
Амортизація	557 062	470 657	400 422	343 028	295 857
Збільшення в рахунках кредиторів	4 680 712	231 245	242 807	254 948	267 695
Збільшення в рахунках дебіторів	-6 578 844	-328 942	-345 389	-362 659	-380 792
Збільшення в ТМЦ	-5 200 791	-256 939	-269 786	-283 275	-297 439
Кошти, отримані в результаті операційної діяльності	-3 316 379	3 701 090	3 988 180	4 309 784	4 670 833
Виплата основної частини боргу	-342 877	-428 596	-535 745	-669 681	-837 101
Звільнення інвестицій в оборотні кошти					50 000
Звільнення залишкової вартості основних засобів					2 572 974
Грошовий потік, що генерується протягом реалізації проекту	-3 659 256	3 272 494	3 452 435	3 640 103	6 456 706
Чистий дисконтований грошовий потік	-2 814 812	1 936 387	1 571 431	1 274 501	1 738 979
Накопичений чистий дисконтований грошовий потік	-4 690 812	-2 754 426	-1 182 994	91 507	1 830 486

Для наочного представлення результатів розрахунку грошових потоків слід побудувати графік чистих грошових потоків, як це зроблено на рисунку 3.3.

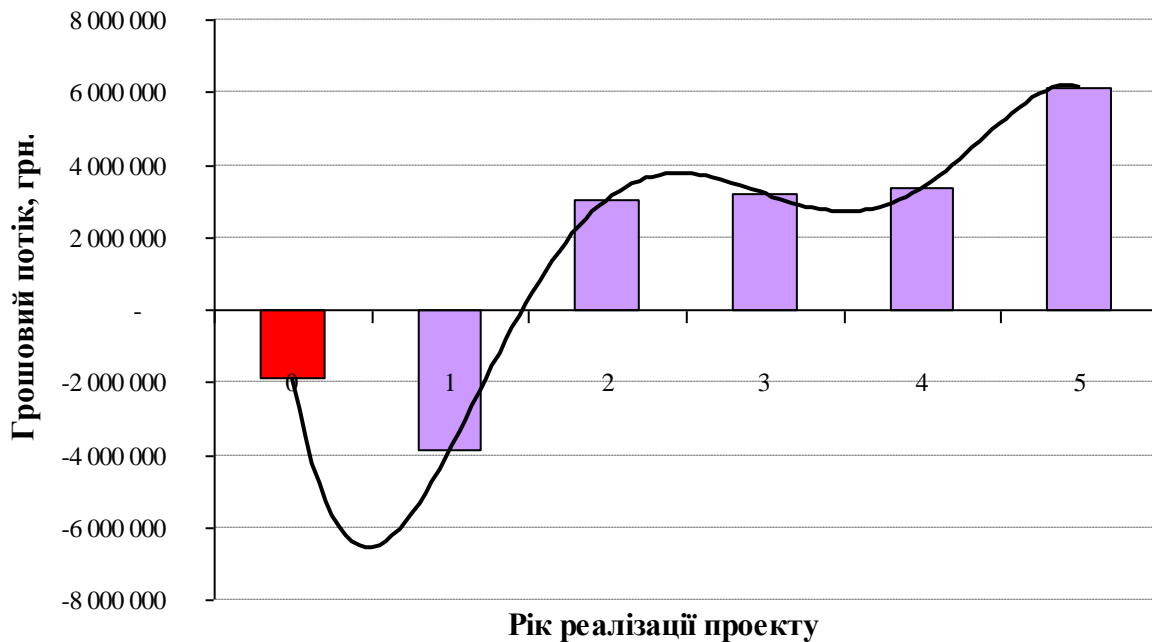

Рис. 3.3. Графік чистих грошових потоків, що генеруються проектом

3.2.5. Основні показники оцінки ефективності інвестиційного проекту

Внутрішня норма прибутковості інвестицій (IRR) - значення показника дисконту, при якому поточне (дисконтоване) значення інвестиції дорівнює поточному значенню всіх потоків коштів, які генеруються проектом. Значення внутрішньої норми прибутковості не повинне бути менше вартості власного капіталу.

Математичне визначення внутрішньої норми прибутковості припускає рішення наступного рівняння:

$$\sum_{j=1}^n \frac{CF_j}{(1 + IRR)^j} = INV,$$

де CF_j - вхідний грошовий потік у j -ий період,

INV - значення інвестиції. У середовищі MS EXCEL рішення цього рівняння здійснюється з використанням вбудованої функції ВСД.

Формат функції:

ВСД(Значення;Припущення),

де *Значення* – масив даних, що містить дані про інвестиції у власні засоби і чисті грошові потоки, що генеруються в ході реалізації проекту;

Припущення – передбачувана величина, близька до результату.

Чисте сучасне значення грошових потоків (NPV) – різниця між вихідними інвестиціями і сумою приведених до поточного часу чистих грошових потоків. Значення NPV не повинне бути нижче нуля.

Математично NPV розраховується за наступною формулою:

$$NPV = CF_0 + \frac{CF_1}{(1+r)^1} + \frac{CF_2}{(1+r)^2} + \dots + \frac{CF_n}{(1+r)^n} = \sum_{k=0}^n \frac{CF_k}{(1+r)^k},$$

де CF_0 – вихідна інвестиція,

CF_i – i -й чистий грошовий потік,

r – вартість капіталу, притягнутого для інвестиційного проекту.

Для визначення NPV існує вбудована функція ЧПС.

Формат функції:

ЧПС(Норма;Значення1; ...;ЗначенняN),

де *Норма* – вартість капіталу;

Значення1, ..., Значення N – значення чистих грошових потоків, що генеруються при реалізації проекту.

Дисконтований період окупності проекту (DPB) – період, за який проект цілком окупить себе.

DPB розраховується за наступною формулою:

$$DPB_B = N - \frac{DCF_N}{(DCF_N - DCF_{N-1})},$$

де N – рік, у якому накопичений дисконтований грошовий потік став позитивним;

DCF – накопичений дисконтований грошовий потік.

Розрахувавши значення показників, описаних вище, необхідно проаналізувати отримані результати і прийняти рішення щодо ефективності вкладення коштів в реалізацію проекту.

Для наведеного прикладу вихідних даних показники ефективності інвестиційного проекту наступні: $NPV = 1\,830\,486$ грн., $IRR = 46,45\%$, $DPB = 3,95$ роки (табл. 3.9).

Таблиця 3.9

Показники ефективності інвестиційного проекту	
Показник	Значення
Вартість власного капіталу, %	30
Внутрішня норма прибутковості інвестицій (IRR), %	46,45
Чисте сучасне значення грошових потоків (NPV), грн.	1 830 486
Дисконтований період окупності проекту (DPB), років	3,95

Таким чином, можна зробити висновок, що проект цілком окупить себе за п'ять років і забезпечить інвестору бажану норму прибутковості. Проект приймається.

3.3. Складання бюджету компанії на рік

Третій етап виконання курсової роботи являє собою складання системи бюджетів на перший календарний рік щомісячно. У процесі виконання цього етапу послідовно проводиться складання:

- бюджету реалізації та графіка надходження коштів;
- бюджету випуску продукції;
- бюджету споживання матеріалів та графіка виплат за матеріали;
- бюджету накладних витрат;
- бюджету запасів продукції на кінець року;

- прогнозного звіту про прибуток;
- бюджету грошових коштів;
- балансу компанії на початок та кінець року.

3.3.1. Складання бюджету реалізації та графіка надходження коштів

Бюджет реалізації продукції – операційний бюджет, що містить інформацію про запланований обсяг продажу, ціни й очікуваний дохід від реалізації кожного виду продукції. Бюджет реалізації, складений за вихідними даними задачі, наведений у таблиці 3.10.

Таблиця 3.10

Бюджет реалізації обмідненого дроту

Показник	Місяць				
	Січень	...	Грудень	За рік	Січень наступного року
Діаметр 1,0					
Обсяг продажу, т	290	...	303	3 560	305
Ціна за тонну, грн.	3 860,00	...	3 860,00	3 860,00	3 860,00
Виручка від реалізації продукції, грн.	1 119 400	...	1 170 706	13 740 635	1 175 370
Діаметр 1,2					
Обсяг продажу, т	260	...	272	3 192	273
Ціна за тонну, грн.	3 715,00	...	3 715,00	3 715,00	3 715,00
Виручка від реалізації продукції, грн.	965 900	...	1 010 170	11 856 423	1 014 195
Діаметр 1,4					
Обсяг продажу, т	170	...	178	2 087	179
Ціна за тонну, грн.	3 400,00	...	3 400,00	3 400,00	3 400,00
Виручка від реалізації продукції, грн.	578 000	...	604 492	7 094 950	606 900
Діаметр 1,6					
Обсяг продажу, т	300	...	314	3 683	315
Ціна за тонну, грн.	3 250,00	...	3 250,00	3 250,00	3 250,00
Виручка від реалізації продукції, грн.	975 000	...	1 019 688	11 968 125	1 023 750
Сумарна виручка, грн.	3 638 300	...	3 805 055	44 660 133	3 820 215

Обсяг продажу кожного місяця збільшується на величину річного зростання продажу (5%), поділену на 12.

Графік надходження коштів складається, виходячи з даних про оплату покупцями за продукцію. За поставлену в даному місяці продукцію покупці розплачуються протягом місяця продажу та наступних 2 місяців. Графік надходження коштів, розрахований за даними умови задачі, представлений у таблиці 3.11.

Таблиця 3.11

Графік надходження грошових коштів, грн.

Надходження грошей за місяцями продажу	Місяць				За рік, грн.	Рахунки дебіторів
	Січень	Лютий	...	Грудень		
Надходження від продажу січня	1 091 490	1 455 320			3 638 300	
Надходження від продажу лютого		1 096 038			3 653 460	
Надходження від продажу березня			...		3 668 619	
Надходження від продажу квітня			...		3 683 779	
Надходження від продажу травня			...		3 698 938	
Надходження від продажу червня			...		3 714 098	
Надходження від продажу липня			...		3 729 258	
Надходження від продажу серпня			...		3 744 417	
Надходження від продажу вересня			...		3 759 577	
Надходження від продажу жовтня			...	1 132 421	3 774 736	
Надходження від продажу листопада			...	1 515 958	2 652 927	1 136 969
Надходження від продажу грудня			...	1 141 517	1 141 517	2 663 539
<i>Разом надходження грошей</i>	1 091 490	2 551 358	...	3 789 896	40 859 625	3 800 508

3.3.2. Складання бюджету випуску продукції

Бюджет випуску продукції – це виробнича програма, що визначає заплановані номенклатуру й обсяг виробництва в бюджетному періоді (в

натуральних показниках).

Приклад складання бюджету випуску продукції представлений у таблиці 3.12. При складанні бюджету варто враховувати запас готової продукції на кінець місяця (згідно з вихідними даними – 10% від обсягу збуту майбутнього місяця).

Таблиця 3.12

Бюджет випуску обмідненого дроту, тонни

Статті бюджету	Обсяги за місяцями			За рік	Січень наступного року
	Січень	...	Грудень		
Діаметр 1,0					
Обсяг продажу	290	...	303	3 560	305
Запаси на кінець місяця	29	...	30	30	29
Необхідний обсяг продукції	319	...	334	3 590	334
Мінус запаси на початок періоду	0	...	30	0	30
Обсяг виробництва продукції	319	...	303	3 590	303
Діаметр 1,2					
Обсяг продажу	260	...	272	3 192	273
Запаси на кінець місяця	26	...	27	27	26
Необхідний обсяг продукції	286	...	299	3 219	299
Мінус запаси на початок періоду	0	...	27	0	27
Обсяг виробництва продукції	286	...	272	3 219	272
Діаметр 1,4					
Обсяг продажу	170	...	178	2 087	179
Запаси на кінець місяця	17	...	18	18	17
Необхідний обсяг продукції	187	...	196	2 105	196
Мінус запаси на початок періоду	0	...	18	0	18
Обсяг виробництва продукції	187	...	178	2 105	178
Діаметр 1,6					
Обсяг продажу	300	...	314	3 683	315
Запаси на кінець місяця	30	...	32	32	30
Необхідний обсяг продукції	330	...	345	3 714	345
Мінус запаси на початок періоду	0	...	31	0	32
Обсяг виробництва продукції	330	...	314	3 714	314

3.3.3. Складання бюджету споживання матеріалів і розрахунок графіка виплат постачальникам за матеріали

Бюджет споживання матеріалів – це кількісне вираження планів відносно прямих витрат компанії на використання і придбання основних видів сировини і матеріалів. Приклад складання бюджету наведений у таблиці 3.13.

Таблиця 3.13

Бюджет споживання матеріалів

Статті бюджету	Обсяги за місяцями			За рік	Січень наступно- го року
	Січень	...	Грудень		
Дріт діаметром 1,0					
Обсяг виробництва продукції, т	319	...	303	3 590	303
Вартість матеріалів, грн/т	2 746,00	...	2 746,00	2 746,00	2 746,00
Вартість матеріалів, грн/міс.	876 306	...	833 171	9 858 689	832 175
Запаси матеріалу на кінець періоду, грн.	119 998	...	124 826	124 826	10 231
Загальна потреба в матеріалах, грн.	996 304	...	957 997	9 983 515	842 406
Запаси матеріалу на початок періоду, грн.	0	...	124 976	0	124 826
Закупівля матеріалів, грн.	996 304	...	833 021	9 983 515	717 580
Дріт діаметром 1,2					
Обсяг виробництва продукції, т	286	...	272	3 219	272
Вартість матеріалів, грн/т	2 724,00	...	2 724,00	2 724,00	2 724,00
Вартість матеріалів, грн/міс.	779 359	...	740 996	8 768 011	740 111
Запаси матеріалу на кінець періоду, грн.	106 723	...	111 017	111 017	12 308
Загальна потреба в матеріалах, грн.	886 082	...	852 013	8 879 028	752 418
Запаси матеріалу на початок періоду, грн.	0	...	111 149	0	111 017
Закупівля матеріалів, грн.	886 082	...	740 863	8 879 028	641 402
Дріт діаметром 1,4					
Обсяг виробництва продукції, т	187	...	178	2 105	178
Вартість матеріалів, грн/т	2 682,00	...	2 682,00	2 682,00	2 682,00
Вартість матеріалів, грн/міс.	501 724	...	477 027	5 644 537	476 457
Запаси матеріалу на кінець періоду, грн.	68 704	...	71 469	71 469	11 643
Загальна потреба в матеріалах, грн.	570 428	...	548 496	5 716 006	488 100
Запаси матеріалу на початок періоду, грн.	0	...	71 554	0	71 469
Закупівля матеріалів, грн.	570 428	...	476 942	5 716 006	416 632
Дріт діаметром 1,6					
Обсяг виробництва продукції, т	330	...	314	3 714	314
Вартість матеріалів, грн/т	2 558,00	...	2 558,00	2 558,00	2 558,00
Вартість матеріалів, грн/міс.	844 460	...	802 892	9 500 412	801 933
Запаси матеріалу на кінець періоду, грн.	115 638	...	120 290	120 290	12 154
Загальна потреба в матеріалах, грн.	960 097	...	923 182	9 620 702	814 087
Запаси матеріалу на початок періоду, грн.	0	...	120 434	0	120 290
Закупівля матеріалів, грн.	960 097	...	802 748	9 620 702	693 797
Всього закупівля матеріалів, грн.	3 412 912	...	2 853 575	34 199 251	2 469 410

При складанні бюджету необхідно враховувати наступні умови:

- основна сировина і матеріали містять у собі статті змінних витрат «основна сировина» і «хімічні реактиви»;
- на кінець місяця на складі повинен залишитися запас матеріалів на випадок збоїв у постачаннях (за умовою задачі – 15% від потреб наступного місяця в даному матеріалі).

Графік виплат постачальникам за матеріали розраховується на підставі договору з постачальниками про оплату за поставлену сировину.

За даними задачі частка оплати грошима за матеріали складає: 30% в місяць постачань, 45% через місяць після постачань, 25% через два місяці.

Приклад розрахунку графіка представлений в таблиці 3.14.

Таблиця 3.14

Графік виплат за матеріали

Стаття бюджету	Виплати за місяцями, грн.				За рік, грн.	Рахунки кредиторів, грн.
	Січень	Лютий	...	Грудень		
Оплата за матеріали січня	1 023 874	1 535 810			3 412 912	
Оплата за матеріали лютого		822 638			2 742 128	
Оплата за матеріали березня			...		2 753 494	
Оплата за матеріали квітня			...		2 764 861	
Оплата за матеріали травня			...		2 776 227	
Оплата за матеріали червня			...		2 787 593	
Оплата за матеріали липня			...		2 798 960	
Оплата за матеріали серпня			...		2 810 326	
Оплата за матеріали вересня			...		2 821 692	
Оплата за матеріали жовтня			...	708 265	2 833 059	
Оплата за матеріали листопада			...	1 279 991	2 133 319	711 106
Оплата за матеріали грудня			...	856 072	856 072	1 997 502
<i>Всього платежів</i>	1 023 874	2 358 449	...	2 844 328	31 490 642	2 708 609

3.3.4. Складання бюджету накладних витрат

Бюджет накладних витрат – кількісне вираження планів щодо всіх витрат підприємства, пов'язаних з виробництвом продукції, за винятком прямих витрат на матеріали. Накладні витрати підприємства розподіляються на змінні та постійні. Змінні накладні витрати, як правило, містять в собі енерговитрати, затрати на волокі та витрати на навантаження – відвантаження продукції.

Постійні накладні – всі постійні виробничі, адміністративні, реалізаційні витрати й амортизація.

Приклад складання бюджету накладних витрат наведений у таблиці 3.15.

При складанні бюджету слід враховувати наступні особливості:

- виробничі накладні витрати й амортизація розподіляються за видами продукції пропорційно обсягу продажу у тоннах;
- адміністративні та реалізаційні витрати розраховуються в цілому по заводу без розподілу за видами продукції.

3.3.5. Складання бюджету кінцевих запасів продукції

Бюджет кінцевих запасів готової продукції складається для визначення вартості запасів продукції на кінець року. Приклад складання бюджету запасів продукції за даними умови представлений у таблиці 3.16.

3.3.6. Складання прогнозного звіту про прибуток

Прогнозний звіт про прибуток – це форма фінансової звітності, складений до початку планового періоду, що відбиває результати планованої діяльності. Прогнозний звіт про прибуток складається для того, щоб визначити і врахувати виплату податку на прибуток у бюджеті грошових коштів.

При складанні звіту про прибуток підприємства слід брати до уваги всі наведені вище припущення і вихідні дані.

У таблиці 3.17 представлений приклад складання звіту про прибуток підприємства безпосередньо для вихідних даних задач.

Собівартість реалізованої продукції визначається, виходячи з розрахованих витрат на тонну (бюджет запасів продукції) і обсягів реалізації кожного місяця (бюджет продажу).

3.3.7. Складання бюджету грошових коштів

Бюджет грошових коштів – це плановий документ, що відбиває майбутні платежі і надходження грошей. Надходження класифікуються за джерелом надходження коштів, а витрати – за напрямками використання.

Таблиця 3.15

Бюджет накладних витрат

Стаття бюджету	Витрати за місяцями, грн.			За рік, грн.
	Січень	...	Грудень	
Дріт діаметром 1,0				
План виробництва, т	319	...	303	3 590
Норма змінних накладних витрат, грн/т	437,40	...	437,40	437,40
<i>Плановані змінні накладні витрати, грн/міс.</i>	<i>139 583</i>	<i>...</i>	<i>132 713</i>	<i>1 570 353</i>
Виробничі витрати, грн/міс.	10 725	...	10 725	128 703
Амортизація, грн/міс.	14 064	...	12 363	158 380
<i>Плановані постійні витрати, грн/міс.</i>	<i>24 789</i>	<i>...</i>	<i>23 088</i>	<i>287 084</i>
Разом накладних витрат, грн.	164 373	...	155 801	1 857 437
Дріт діаметром 1,2				
План виробництва, т	286	...	272	3 219
Норма змінних накладних витрат, грн/т	427,10	...	427,10	427,10
<i>Плановані змінні накладні витрати, грн/міс.</i>	<i>122 197</i>	<i>...</i>	<i>116 182</i>	<i>1 374 749</i>
Виробничі витрати, грн/міс.	9 616	...	9 616	115 389
Амортизація, грн/міс.	12 609	...	11 084	141 996
<i>Плановані постійні витрати, грн/міс.</i>	<i>22 225</i>	<i>...</i>	<i>20 700</i>	<i>257 385</i>
Разом накладних витрат, грн.	144 422	...	136 881	1 632 135
Дріт діаметром 1,4				
План виробництва, т	187	...	178	2 105
Норма змінних накладних витрат, грн/т	346,70	...	346,70	346,70
<i>Плановані змінні накладні витрати, грн/міс.</i>	<i>64 857</i>	<i>...</i>	<i>61 665</i>	<i>729 665</i>
Виробничі витрати, грн/міс.	6 287	...	6 287	75 447
Амортизація, грн/міс.	8 244	...	7 247	92 844
<i>Плановані постійні витрати, грн/міс.</i>	<i>14 532</i>	<i>...</i>	<i>13 534</i>	<i>168 290</i>
Разом накладних витрат, грн.	79 389	...	75 199	897 955
Дріт діаметром 1,6				
План виробництва, т	330	...	314	3 714
Норма змінних накладних витрат, грн/т	337,80	...	337,80	337,80
<i>Плановані змінні накладні витрати, грн/міс.</i>	<i>111 516</i>	<i>...</i>	<i>106 027</i>	<i>1 254 589</i>
Виробничі витрати, грн/міс.	11 095	...	11 095	133 141
Амортизація, грн/міс.	14 549	...	12 789	163 842
<i>Плановані постійні витрати, грн/міс.</i>	<i>25 644</i>	<i>...</i>	<i>23 884</i>	<i>296 983</i>
Разом накладних витрат, грн.	137 160	...	129 911	1 551 572
Разом виробничих накладних витрат, грн.	525 344	...	497 792	5 939 099
Амортизація, грн.	49 467	...	43 483	557 062
<i>Оплата накладних витрат, грн.</i>	<i>475 877</i>	<i>...</i>	<i>454 310</i>	<i>5 382 037</i>
Витрати на збут і управління				
Реалізаційні та маркетингові витрати, грн.	2 800	...	2 800	33 600
Адміністративні та загальнозаводські витрати, грн.	8 252	...	8 252	99 024

Таблиця 3.16

Бюджет запасів обміненного дроту на кінець року

Стаття бюджету	1,0	1,2	1,4	1,6
Витрати на дріт, грн/т:	3263,3631	3231,06	3108,66	2975,76
у т. ч. основні матеріали	2746,00	2724,00	2682,00	2558,00
у т. ч. змінні накладні витрати	437,40	427,10	346,70	337,80
у т. ч. постійні накладні витрати	79,96	79,96	79,96	79,96
Запас продукції на кінець року, грн.	99 369	88 208	55 490	93 737

Таблиця 3.17

Прогноз звіту про прибуток, грн.

Стаття звіту	Місяць				За рік
	Січень	...	Листопад	Грудень	
Виручка від реалізації, грн.	3 638 300	...	3 789 896	3 805 055	44 660 133
Собівартість реалізованого дроту діаметром 1,0	946 375	...	985 808	989 751	11 616 757
Собівартість реалізованого дроту діаметром 1,2	840 076	...	875 080	878 580	10 311 938
Собівартість реалізованого дроту діаметром 1,4	528 473	...	550 492	552 694	6 487 003
Собівартість реалізованого дроту діаметром 1,6	892 729	...	929 926	933 646	10 958 248
Собівартість реалізованої продукції	3 207 653	...	3 341 306	3 354 671	39 373 945
Валовий прибуток	430 647	...	448 590	450 385	5 286 187
Витрати на збут та управління	11 052	...	11 052	11 052	132 624
Прибуток до відсотків і податків	419 595	...	437 538	439 333	5 153 563
Відсотки за довгостроковий кредит		...		175 875	703 500
Відсотки по короткостроковій позиції	0		0	0	0
Прибуток до виплати податків	419 595	...	437 538	263 458	4 450 063
Скоригований прибуток для виплати податків	419 595	...	437 538	263 458	
Податок на прибуток	104 899	...	109 385	65 864	1 112 516
Чистий прибуток	314 696	...	328 154	197 593	3 337 547

Очікуване сальдо грошових коштів на кінець періоду порівнюється з мінімальною сумою коштів, що має постійно підтримуватися. Різниця являє собою або невитрачений надлишок грошей, або недолік коштів для нормального функціонування підприємства.

Бюджет грошових коштів складається з використанням раніше розрахованих бюджетів продажу, споживання матеріалів, накладних витрат і прогнозного звіту про прибуток з урахуванням вихідних даних та припущень,

перерахованих вище. В таблиці 3.18 наведено приклад складання бюджету грошових коштів.

3.3.8 Складання балансу підприємства на початок і кінець року

Баланс підприємства складається за даними, розрахованими на попередніх кроках третього етапу розрахунку курсової роботи. Приклад складання балансу по вихідних умовах задачі представлений у таблиці 3.19.

3.3.9. Дослідницька частина: забезпечення платоспроможності підприємства за рахунок короткострокової банківської позики

Аналізуючи бюджет грошових коштів (табл. 3.18), необхідно виявити нестачу грошових коштів для ведення поточної діяльності, починаючи з першого прогнозного місяця. На підставі цього має бути зроблений висновок про **неможливість підприємства функціонувати без додаткового джерела фінансування**.

Положення підприємства може бути змінене на краще, якщо воно залучить додаткові грошові кошти в період їх нестачі з тим, щоб потім повернути борг тоді, коли будуть відповідні грошові надходження. Як джерело додаткового фінансування приймається короткострокова банківська позика. Умови одержання позики представлені у вихідних даних. При оцінці суми необхідного короткострокового кредиту треба керуватися вимогою, згідно з якою на грошовому рахунку має бути не менше 50 000 грн. Ясно, що брати відразу ж велику суму грошей у борг, щоб реалізувати цю вимогу “із запасом” не розумно, тому що тоді треба буде платити великі відсотки. Необхідно прагнути до мінімально можливої суми позики, яку можна знайти підбором, розглядаючи послідовно кілька ітерацій.

Слід пам'ятати, що додаткове фінансування спричинить за собою зміну:

у звіті про прибуток (тому що сума процентних платежів у випадку додаткового запозичення збільшується), в бюджеті грошових коштів та в балансі компанії на кінець року.

Таким чином, необхідно перерахувати звіт про прибутки, бюджет грошових коштів і баланс компанії за умов додаткового короткострокового фінансування.

У таблиці 3.20 наведено графік обслуговування боргу для суми кредиту,

яка найкращим чином підходить для покриття дефіциту фінансування.

У таблицях 3.21 та 3.22 наведені бюджет грошових коштів та баланс компанії відповідно з урахуванням поточної банківської позики.

4. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ І ЗДАЧІ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Для виконання курсової роботи рекомендується наступний порядок.

1. Вивчити теоретичний зміст навчальних матеріалів курсової роботи, використовуючи конспекти лекцій по дисциплінах «Фінанси», «Фінансовий аналіз», «Фінансовий менеджмент» і літературу, що рекомендується. Уважно прочитати текст цього навчального посібника.

2. Одержавши у викладача розрахунковий варіант, скласти перелік вихідних даних за аналогією з форматом вихідних даних даної роботи. Всі дані, що не наведені в розрахунковому варіанті, варто прийняти такими ж, якими вони прийняті при виконанні розрахунків в прикладі, описаному в цих методичних вказівках.

3. Виконати розрахункову частину курсової роботи. Для цього необхідно за аналогією з прикладом рішення, наведеним у розділі 4 рекомендацій, самостійно виконати всі розрахунки відповідно до рекомендованої багатокрокової процедури. Для виконання розрахунків рекомендується використовувати електронний процесор EXCEL. Цей пункт вважається виконаним, якщо студент склав таблиці, аналогічні таблицям 2 – 20 методичних вказівок.

4. Виконати дослідницьку частину курсової роботи. Для цього необхідно проаналізувати бюджет грошових коштів, уважно вивчивши складові рахунку грошових коштів. Якщо величина рахунку виявляється меншою, ніж 50 000 грн., вважається, що підприємство не зможе нормально функціонувати протягом відповідного місяця. В цьому випадку необхідно спланувати одержання короткострокового кредиту і наступне його погашення, коли у підприємства виявиться досить грошей для цього. Не слід вважати, що підприємство обов'язково повинне розрахуватися зі своїми короткостроковими боргами протягом року.

Таблиця 3.18

Бюджет грошових коштів, грн.

Стаття бюджету	Виплати/надходження за місяцями, грн.											За рік
	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	...	Грудень	
Баланс грошових коштів на початок періоду	50 000	- 369 313	- 625 175	- 511 255	-320 861	143 741	434 602	627 361	1 098 365	...	2 068 160	50 000
Надходження коштів від споживачів	1 091 490	2 551 358	3 653 460	3 668 619	3 683 779	3 698 938	3 714 098	3 729 258	3 744 417	...	3 789 896	40 859 625
Грошові кошти в розпорядженні	1 141 490	2 182 045	3 028 284	3 157 364	3 362 918	3 842 679	4 148 699	4 356 619	4 842 782	...	5 858 056	40 909 625
<i>Витрата грошей на:</i>										...		
основні матеріали	1 023 874	2 358 449	2 913 234	2 754 063	2 765 429	2 776 795	2 788 162	2 799 528	2 810 894	...	2 844 328	31 490 642
виробничі накладні витрати	475 877	437 719	439 378	441 037	442 696	444 355	446 015	447 674	449 333	...	454 310	5 382 037
витрати на збут і управління	11 052	11 052	11 052	11 052	11 052	11 052	11 052	11 052	11 052	...	11 052	132 624
податок на прибуток	-			272 073			276 110			...		828 331
відсотки за кредит	-	-	175 875	-	-	175 875	-	-	175 875	...	175 875	703 500
погашення довгострокового кредиту										...	342 877	342 877
дивіденди										...	562 800	562 800
<i>Всього витрат коштів</i>	1 510 803	2 807 220	3 539 539	3 478 225	3 219 177	3 408 078	3 521 338	3 258 253	3 447 154	...	4 391 242	39 442 811
<i>Надлишок (дефіцит) грошових коштів</i>	- 369 313	- 625 175	- 511 255	- 320 861	143 741	434 602	627 361	1 098 365	1 395 628	...	1 466 814	1 466 814

Таблиця 3.19

Баланс підприємства на початок і кінець року, грн.

	1 січня	31 грудня
АКТИВИ		
<i>Оборотні активи:</i>		
Грошові кошти	50 000	1 466 814
Рахунки дебіторів	0	3 800 508
Запаси сировини для виробництва дроту Д1,0	0	124 826
Запаси сировини для виробництва дроту Д1,2	0	111 017
Запаси сировини для виробництва дроту Д1,4	0	71 469
Запаси сировини для виробництва дроту Д1,6	0	120 290
Разом запасів сировини	0	427 601
Запаси дроту Д1,0	0	99 369
Запаси дроту Д1,2	0	88 208
Запаси дроту Д1,4	0	55 490
Запаси дроту Д1,6	0	93 737
Разом запасів готової продукції	0	336 804
Всього оборотних активів	50 000	6 031 727
<i>Основні засоби</i>		
Споруди та устаткування	4 640 000	4 640 000
Накопичена амортизація	0	-557 062
Споруди та устаткування, нетто	4 640 000	4 082 938
Разом активів	4 690 000	10 114 664
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА КАПІТАЛ		
<i>Поточні зобов'язання</i>		
Рахунки до сплати	0	2 708 609
Заборгованість перед бюджетом по податку на прибуток	0	284 185
Короткострокова банківська позика	0	0
Всього поточних зобов'язань	0	2 992 794
<i>Довгострокові зобов'язання</i>		
Банківський кредит	2 814 000	2 471 123
Разом зобов'язання	2 814 000	5 463 917
<i>Акціонерний капітал:</i>		
Звичайні акції, без номіналу	1 876 000	1 876 000
Нерозподілений прибуток	0	2 774 747
Всього акціонерний капітал	1 876 000	4 650 747
Разом зобов'язань та капіталу	4 690 000	10 114 664

Таблиця 3.20

Розрахунок додаткового короткострокового фінансування, грн.

Стаття	Отримання позики та виплати за нею за місяцями												За рік, грн.
	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	
Одержання позики	432 000	276 500											708 500
Погашення позики			93 300	185 900	429 300								708 500
Залишок позики до погашення	432 000	708 500	615 200	429 300	-								
Виплата відсотків по позиці	- 12 600	- 20 665	- 20 665	- 17 943	- 12 521								- 84 394
Грошові кошти на кінець місяця	50 087	50 060	50 016	50 049	72 829	363 690	564 066	1 035 070	1 332 333	1 527 458	2 004 865	1 403 519	1 403 519

Таблиця 3.21

Бюджет грошових коштів з урахуванням банківської позики, грн.

Стаття бюджету	Надходження/виплати коштів за місяцями											За рік, грн.
	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	...	Грудень	
Грошові кошти на початок періоду	50 000	50 087	50 060	50 016	50 049	72 829	363 690	564 066	1 035 070	...	2 004 865	50 000
Надходження від споживачів	1 091 490	2 551 358	3 653 460	3 668 619	3 683 779	3 698 938	3 714 098	3 729 258	3 744 417	...	3 789 896	40 859 625
Грошові кошти в розпорядженні	1 141 490	2 601 445	3 703 520	3 718 635	3 733 828	3 771 768	4 077 788	4 293 323	4 779 487	...	5 794 760	40 909 625
<i>Витрата коштів на:</i>										...		
основні матеріали	1 023 874	2 358 449	2 913 234	2 754 063	2 765 429	2 776 795	2 788 162	2 799 528	2 810 894	...	2 844 328	31 490 642
виробничі накладні витрати	475 877	437 719	439 378	441 037	442 696	444 355	446 015	447 674	449 333	...	454 310	5 382 037
витрати на збут та управління	11 052	11 052	11 052	11 052	11 052	11 052	11 052	11 052	11 052	...	11 052	132 624
податок на прибуток	-			258 591			268 494			...		807 232
відсотки за кредит	-	-	175 875	-	-	175 875	-	-	175 875	...	175 875	703 500
погашення кредиту										...	342 877	342 877
дивіденди										...	562 800	562 800
<i>Разом витрата коштів</i>	1 510 803	2 807 220	3 539 539	3 464 743	3 219 177	3 408 078	3 513 722	3 258 253	3 447 154	...	4 391 242	39 421 713
<i>Надлишок (дефіцит) коштів</i>	- 369 313	- 205 775	163 981	253 893	514 651	363 690	564 066	1 035 070	1 332 333	...	1 403 519	1 487 912
Одержання позики	432 000	276 500								...		708 500
Погашення позики			93 300	185 900	429 300					...		708 500
Виплата відсотків по позиці	- 12 600	- 20 665	- 20 665	- 17 943	- 12 521					...		- 84 394
<i>Грошові кошти на кінець періоду</i>	50 087	50 060	50 016	50 049	72 829	363 690	564 066	1 035 070	1 332 333	...	1 403 519	1 403 519

Таблиця 3.22

Баланс підприємства з урахуванням банківської позички, грн.

	1 січня	31 грудня
АКТИВИ		
<i>Оборотні активи:</i>		
Грошові кошти	50 000	1 403 519
Рахунки дебіторів	0	3 800 508
Запаси сировини для виробництва дроту Д1,0	0	124 826
Запаси сировини для виробництва дроту Д1,2	0	111 017
Запаси сировини для виробництва дроту Д1,4	0	71 469
Запаси сировини для виробництва дроту Д1,6	0	120 290
Разом запасів сировини	0	427 601
Запаси дроту Д1,0	0	99 369
Запаси дроту Д1,2	0	88 208
Запаси дроту Д1,4	0	55 490
Запаси дроту Д1,6	0	93 737
Разом запасів готової продукції	0	336 804
Всього оборотних активів	50 000	5 968 431
<i>Основні засоби</i>		
Споруди та устаткування	4 640 000	4 640 000
Накопичена амортизація	0	-557 062
Споруди та устаткування нетто	4 640 000	4 082 938
Разом активів	4 690 000	10 051 369
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА КАПІТАЛ		
<i>Поточні зобов'язання</i>		
Рахунки до сплати	0	2 708 609
Заборгованість перед бюджетом по податку на прибуток	0	284 185
Короткострокова банківська позика	0	0
Всього поточних зобов'язань	0	2 992 794
<i>Довгострокові зобов'язання</i>		
Банківський кредит	2 814 000	2 471 123
Разом зобов'язання	2 814 000	5 463 917
<i>Акціонерний капітал:</i>		
Звичайні акції, без номіналу	1 876 000	1 876 000
Нерозподілений прибуток	0	2 711 452
Всього акціонерний капітал	1 876 000	4 587 452
Разом зобов'язань та капіталу	4 690 000	10 051 369

Цілком реальною є ситуація, коли борг підприємства залишиться на кінець року, тоді цей факт повинен бути відповідним чином відбитий у пасиві балансу підприємства. Для виконання розрахунків рекомендується використовувати електронний процесор EXCEL.

5.Оформити курсову роботу відповідно до наведених нижче вимог:

- курсова робота оформлюється у виді рукописної чи машинописної брошури на аркушах білого паперу формату А4;
- на титульній сторінці розрахунково-пояснювальної записки наводяться наступні дані: повна назва академії, назва факультету, найменування кафедри, назва дисципліни; тема курсової роботи (“Фінансове обґрунтування початку і розвитку бізнесу”) та номер варіанта; прізвище, ініціали студента, номер його групи; вчене звання, посада, прізвище та ініціали керівника роботи; місто та рік виконання роботи (внизу сторінки);
- друга сторінка повинна містити реферат курсової роботи, в якому наводиться перелік вирішених при виконанні роботи задач і розрахунковий варіант для виконання роботи;
- третя сторінка містить зміст;
- далі наводиться виклад курсової роботи, розбитий на дві частини: розрахункову і дослідницьку.

При оформленні розрахункової частини, насамперед, необхідно сформулювати розв'язувану задачу, вказавши вихідні дані роботи. Рішення задачі оформлюється в довільній формі, але з обов'язковим поясненням ходу рішення. В дослідницькій частині, крім демонстрації результатів проведених розрахунків, слід прагнути до пояснення економічної сутності отриманих результатів.

Робота повинна бути написана українською чи російською мовою, грамотно та акуратно оформлена, з дотриманням стандартів ЄСКД (Єдиного стандарту конструкторської документації) та стандартів України з видавничої справи. У випадку виконання розрахунків курсової роботи на ЕОМ, до курсової роботи додається дискета з програмою, яка використовувалася для проведення розрахунків.

Курсова робота, оформлена без дотримання викладених вище вимог, до захисту не допускається.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Савчук В. П. Практическая энциклопедия. Финансовый менеджмент. – К.: Издательский дом «Максимум», 2005.
2. Савчук В.П. Финансовый менеджмент предприятий: прикладные вопросы с анализом деловых ситуаций. – К.: «Максимум», 2001.
3. Балабанов И. Основы финансового менеджмента. Как управлять капиталом? – М.: Финансы и статистика, 1995.
4. Балабанов И. Сборник задач по финансовому менеджменту. – М.: Финансы и статистика, 1995.
5. Кочович Е. Финансовая математика. – М.: Финансы и статистика, 1995.
6. Кредитование. – К.: Торгово-издательское бюро ВНУ, 1994.
7. Мелкумов Я.С. Теоретическое и практическое пособие по финансовым вычислениям. – М.: ИНФРА-М, 1996.
8. Савчук В. П., Прилипко С. И., Величко Е. Г. Анализ и разработка инвестиционных проектов. – К.: Абсолют-В, 1999.
9. Практикум по финансовому менеджменту/ Под ред. Е.Стойковой. – М.: Перспектива, 1994.
10. Финансовое управление компанией/ Под ред. Е. В. Кузнецовой. – М.: Правовая культура, 1995.
11. Финансовые инвестиции и риск. – К.: Торгово-издательское бюро ВНУ, 1994.
12. Холт Р. Основы финансового менеджмента. – М.: Дело Lt, 1995.

**Варіанти вихідних даних для виконання курсової роботи з дисципліни
«Фінансовий менеджмент»**

Стаття	Номер варіанта					
	1	2	3	4	5	6
<i>1. Аналіз беззбитковості</i>						
Витрати на основні матеріали, грн/т:						
Дріт Д1,0	2 720	2 725	2 730	2 735	2 740	2 720
Дріт Д1,2	2 690	2 680	2 700	2 720	2 700	2 680
Постійні витрати, грн/міс.:						
виробничі	37 780	38 650	40 520	4 210	36 200	4 230
реалізаційні та маркетингові	2 800	2 884	2 940	2 856	2 996	2 828
адміністративні та загальнозаводські	10 530	9 660	8 860	9 760	9 520	10 830
Вартість обладнання, грн.	1 390 000	1 431 700	1 459 500	1 417 800	1 487 300	1 403 900
Обсяг продажу, т/міс.:						
Дріт Д1,0	270	190	285	290	185	260
Дріт Д1,2	290	200	290	270	190	195
Дріт Д1,4	180	175	160	190	235	170
Дріт Д1,6	220	180	280	275	265	200
Ціна, грн/т:						
Дріт Д1,0	3 750	3 755	3 850	3 845	3 840	3 835
Дріт Д1,2	3 710	3 700	3 715	3 720	3 725	3 730
Дріт Д1,4	3 400	3 410	3 420	3 425	3 435	3 500
Дріт Д1,6	3 200	3 225	3 230	3 240	3 245	3 290
<i>2. Оцінка ефективності проекту</i>						
частка власного капіталу	40,00%	41,00%	42,00%	43,00%	44,00%	45,00%
вартість власного капіталу	30,00%	29,00%	28,00%	27,00%	26,00%	25,00%
вартість залученого капіталу	25,00%	26,00%	27,00%	26,00%	22,00%	23,00%
щорічне збільшення реалізації	5,00%	5,50%	6,00%	6,50%	4,50%	4,50%
<i>3. Складання бюджету підприємства</i>						
Частка оплати грошима за продукцію:						
у місяць продажу	30,00%	32,00%	32,00%	26,00%	26,00%	24,00%
у місяць після продажу	40,00%	42,00%	42,00%	36,00%	45,00%	49,00%
Плановий залишок готової продукції	10,00%	11,00%	12,00%	12,00%	12,00%	13,00%
Плановий залишок матеріалів	15,00%	16,00%	17,00%	17,00%	17,00%	18,00%
Частка оплати грошима за матеріали:						
у місяць постачань	30,00%	32,00%	27,00%	29,00%	27,00%	26,00%
у місяць після постачань	45,00%	47,00%	42,00%	44,00%	47,00%	47,00%
Відсоткова ставка по короткостроковій позиції	35,00%	36,00%	37,00%	38,00%	39,00%	40,00%

Продовження додатка

Стаття	Номер варіанта					
	7	8	9	10	11	12
<i>1. Аналіз беззбитковості</i>						
Витрати на основні матеріали, грн/т:						
Дріт Д1,0	2 725	2 730	2 735	2 730	2 735	2 720
Дріт Д1,2	2 685	2 500	2 750	2 700	2 680	2 670
Постійні витрати, грн/міс.:						
виробничі	38 900	36 740	38 445	39 690	36 850	40 740
реалізаційні та маркетингові	2 744	2 772	2 716	2 688	2 702	2 730
адміністративні та загальнозаводські	9 730	9 610	8 490	8 220	8 860	10 200
Вартість обладнання, грн.	1 362 200	1 376 100	1 348 300	1 334 400	1 341 350	1 355 250
Обсяг продажу, т/міс.:						
Дріт Д1,0	295	160	165	160	250	255
Дріт Д1,2	255	260	265	290	285	280
Дріт Д1,4	185	200	195	190	185	180
Дріт Д1,6	230	210	220	230	235	240
Ціна, грн/т:						
Дріт Д1,0	3 830	3 825	3 800	3 790	3 785	3 780
Дріт Д1,2	3 740	3 750	3 755	3 750	3 720	3 715
Дріт Д1,4	3 510	3 520	3 530	3 540	3 545	3 550
Дріт Д1,6	3 285	3 280	3 270	3 275	3 100	3 110
<i>2. Оцінка ефективності проекту</i>						
частка власного капіталу	46,00%	47,00%	48,00%	47,00%	46,00%	45,00%
вартість власного капіталу	24,00%	23,00%	24,00%	25,00%	26,00%	27,00%
вартість залученого капіталу	22,00%	21,00%	22,00%	23,00%	24,00%	25,00%
щорічне збільшення реалізації	6,00%	6,50%	7,00%	8,00%	7,00%	6,50%
<i>3. Складання бюджету підприємства</i>						
Частка оплати грошима за продукцію:						
у місяць продажу	21,00%	22,00%	23,00%	22,00%	23,00%	25,00%
у місяць після продажу	49,00%	55,00%	55,00%	56,00%	55,00%	54,00%
Плановий залишок готової продукції	14,00%	13,00%	15,00%	14,00%	13,00%	12,00%
Плановий залишок матеріалів	19,00%	18,00%	20,00%	19,00%	18,00%	17,00%
Частка оплати грошима за матеріали:						
у місяць постачань	25,00%	26,00%	27,00%	26,00%	25,00%	26,00%
у місяць після постачань	48,00%	49,00%	50,00%	51,00%	52,00%	51,00%
Відсоткова ставка по короткостроковій позиції	39,00%	38,00%	37,00%	36,00%	35,00%	34,00%

Продовження додатка

Стаття	Номер варіанта					
	13	14	15	16	17	18
<i>1. Аналіз беззбитковості</i>						
Витрати на основні матеріали, грн/т:						
Дріт Д1,0	2 760	2 755	2 750	2 745	2 740	2 735
Дріт Д1,2	2 660	2 800	2 900	2 880	2 870	2 860
Постійні витрати, грн/міс.:						
виробничі	37 300	41 850	39 690	36 850	40 740	36 400
реалізаційні та маркетингові	2 758	2 786	2 820	2 842	2 870	2 898
адміністративні та загальнозаводські	8 490	8 220	8 860	10 200	9 760	9 520
Вартість обладнання, грн.	1 369 150	1 383 050	1 399 730	1 410 850	1 424 750	1 438 650
Обсяг продажу, т/міс.:						
Дріт Д1,0	240	245	285	280	275	250
Дріт Д1,2	270	290	200	210	225	210
Дріт Д1,4	195	175	170	190	160	165
Дріт Д1,6	245	250	240	265	250	255
Ціна, грн/т:						
Дріт Д1,0	3 775	3 770	3 780	3 800	3 810	3 820
Дріт Д1,2	3 700	3 710	3 700	3 715	3 720	3 725
Дріт Д1,4	3 430	3 440	3 445	3 450	3 500	3 550
Дріт Д1,6	3 120	3 130	3 140	3 150	3 160	3 170
<i>2. Оцінка ефективності проекту</i>						
частка власного капіталу	44,00%	43,00%	42,00%	41,00%	40,00%	39,00%
вартість власного капіталу	28,00%	29,00%	30,00%	31,00%	32,00%	31,00%
вартість залученого капіталу	24,00%	23,00%	22,00%	28,00%	27,00%	26,00%
щорічне збільшення реалізації	6,00%	5,50%	5,00%	6,00%	7,00%	5,50%
<i>3. Складання бюджету підприємства</i>						
Частка оплати грошима за продукцію:						
у місяць продажу	26,00%	27,00%	28,00%	25,00%	26,00%	27,00%
у місяць після продажу	53,00%	52,00%	51,00%	48,00%	49,00%	50,00%
Плановий залишок готової продукції	11,00%	10,00%	12,00%	13,00%	14,00%	15,00%
Плановий залишок матеріалів	16,00%	15,00%	17,00%	18,00%	19,00%	20,00%
Частка оплати грошима за матеріали:						
у місяць постачань	28,00%	29,00%	31,00%	28,00%	29,00%	30,00%
у місяць після постачань	52,00%	53,00%	51,00%	52,00%	53,00%	52,00%
Відсоткова ставка по короткостроковій позиції	33,00%	34,00%	35,00%	36,00%	37,00%	38,00%

Продовження додатка

Стаття	Номер варіанта					
	19	20	21	22	23	24
<i>1. Аналіз беззбитковості</i>						
Витрати на основні матеріали, грн/т:						
Дріт Д1,0	2 720	2 725	2 730	2 735	2 740	2 720
Дріт Д1,2	2 850	2 680	2 685	2 500	2 750	2 700
Постійні витрати, грн/міс.:						
виробничі	3 755	3 725	37 780	38 250	39 925	37 210
реалізаційні та маркетингові	2 926	2 954	2 982	3 010	3 004	2 976
адміністративні та загальнозаводські	10 830	9 730	9 610	8 490	8 220	8 945
Вартість обладнання, грн.	1 452 550	1 466 450	1 480 350	1 494 250	1 491 470	1 477 570
Обсяг продажу, т/міс.:						
Дріт Д1,0	245	240	230	235	220	245
Дріт Д1,2	200	290	270	190	195	255
Дріт Д1,4	170	180	175	180	175	160
Дріт Д1,6	230	240	245	250	240	265
Ціна, грн/т:						
Дріт Д1,0	3 835	3 825	3 750	3 755	3 850	3 845
Дріт Д1,2	3 730	3 740	3 735	3 720	3 750	3 720
Дріт Д1,4	3 555	3 560	3 425	3 435	3 500	3 510
Дріт Д1,6	3 180	3 190	3 200	3 225	3 230	3 240
<i>2. Оцінка ефективності проекту</i>						
частка власного капіталу	38,00%	37,00%	36,00%	35,00%	34,00%	33,00%
вартість власного капіталу	30,00%	29,00%	28,00%	27,00%	26,00%	25,00%
вартість залученого капіталу	25,00%	24,00%	23,00%	25,00%	22,00%	23,00%
щорічне збільшення реалізації	4,50%	3,50%	3,00%	4,00%	4,50%	5,00%
<i>3. Складання бюджету підприємства</i>						
Частка оплати грошима за продукцію:						
у місяць продажу	28,00%	29,00%	28,00%	27,00%	28,00%	29,00%
у місяць після продажу	51,00%	52,00%	51,00%	52,00%	51,00%	50,00%
Плановий залишок готової продукції	16,00%	10,00%	11,00%	12,00%	13,00%	14,00%
Плановий залишок матеріалів	21,00%	15,00%	16,00%	17,00%	18,00%	19,00%
Частка оплати грошима за матеріали:						
у місяць постачань	31,00%	32,00%	31,00%	32,00%	33,00%	34,00%
у місяць після постачань	50,00%	51,00%	50,00%	51,00%	52,00%	53,00%
Відсоткова ставка по короткостроковій позиції	39,00%	40,00%	39,00%	38,00%	37,00%	36,00%

Продовження додатка

Стаття	Номер варіанта					
	25	26	27	28	29	30
<i>1. Аналіз беззбитковості</i>						
Витрати на основні матеріали, грн/т:						
Дріт Д1,0	2 725	2 730	2 735	2 730	2 735	2 720
Дріт Д1,2	2 680	2 670	2 660	2 800	2 900	2 880
Постійні витрати, грн/міс.:						
виробничі	36 200	4 230	38 900	36 740	3 845	39 690
реалізаційні та маркетингові	2 943	2 909	2 876	2 839	2 808	2 775
адміністративні та загальнозаводські	9 890	8 710	8 655	9 610	8 490	8 220
Вартість обладнання, грн.	1 460 890	1 444 210	1 427 530	1 409 460	1 394 170	1 377 490
Обсяг продажу, т/міс.:						
Дріт Д1,0	285	280	275	250	245	240
Дріт Д1,2	260	265	290	285	280	270
Дріт Д1,4	190	235	170	185	200	195
Дріт Д1,6	250	255	230	275	265	200
Ціна, грн/т:						
Дріт Д1,0	3 840	3 835	3 830	3 825	3 800	3 790
Дріт Д1,2	3 750	3 720	3 715	3 700	3 710	3 700
Дріт Д1,4	3 520	3 530	3 540	3 545	3 550	3 430
Дріт Д1,6	3 245	3 290	3 285	3 280	3 270	3 275
<i>2. Оцінка ефективності проекту</i>						
частка власного капіталу	32,00%	31,00%	30,00%	31,00%	32,00%	33,00%
вартість власного капіталу	24,00%	23,00%	24,00%	25,00%	26,00%	27,00%
вартість залученого капіталу	22,00%	21,00%	23,00%	24,00%	25,00%	22,00%
щорічне збільшення реалізації	5,50%	6,00%	6,50%	7,00%	7,50%	8,00%
<i>3. Складання бюджету підприємства</i>						
Частка оплати грошима за продукцію:						
у місяць продажу	30,00%	31,00%	32,00%	33,00%	34,00%	35,00%
у місяць після продажу	49,00%	48,00%	47,00%	46,00%	45,00%	44,00%
Плановий залишок готової продукції	15,00%	16,00%	15,00%	14,00%	13,00%	12,00%
Плановий залишок матеріалів	20,00%	21,00%	20,00%	19,00%	18,00%	17,00%
Частка оплати грошима за матеріали:						
у місяць постачань	35,00%	34,00%	33,00%	32,00%	31,00%	30,00%
у місяць після постачань	54,00%	55,00%	56,00%	57,00%	58,00%	59,00%
Відсоткова ставка по короткостроковій позиції	35,00%	34,00%	33,00%	34,00%	35,00%	36,00%

Продовження додатка

Стаття	Номер варіанта					
	31	32	33	34	35	36
<i>1. Аналіз беззбитковості</i>						
Витрати на основні матеріали, грн/т:						
Дріт Д1,0	2 760	2 755	2 750	2 730	2 735	2 725
Дріт Д1,2	2 870	2 860	2 850	2 690	2 700	2 710
Постійні витрати, грн/міс.:						
виробничі	36 850	40 740	37 300	37 900	39 690	36 850
реалізаційні та маркетингові	2 769	2 755	2 741	2 752	2 778	2 803
адміністративні та загальнозаводські	8 945	9 890	8 710	10 530	9 660	8 860
Вартість обладнання, грн.	1 374 710	1 367 760	1 360 810	1 366 370	1 378 880	1 391 390
Обсяг продажу, т/міс.:						
Дріт Д1,0	245	250	220	250	245	240
Дріт Д1,2	230	235	240	245	215	220
Дріт Д1,4	190	185	180	195	175	170
Дріт Д1,6	230	210	220	230	235	240
Ціна, грн/т:						
Дріт Д1,0	3 785	3 780	3 775	3 770	3 780	3 800
Дріт Д1,2	3 715	3 720	3 725	3 730	3 740	3 735
Дріт Д1,4	3 440	3 445	3 450	3 500	3 400	3 410
Дріт Д1,6	3 100	3 110	3 120	3 290	3 285	3 280
<i>2. Оцінка ефективності проекту</i>						
частка власного капіталу	34,00%	35,00%	36,00%	37,00%	38,00%	39,00%
вартість власного капіталу	28,00%	29,00%	30,00%	29,00%	28,00%	27,00%
вартість залученого капіталу	23,00%	24,00%	25,00%	26,00%	27,00%	24,00%
щорічне збільшення реалізації	7,50%	7,00%	6,50%	6,00%	5,50%	6,00%
<i>3. Складання бюджету підприємства</i>						
Частка оплати грошима за продукцію:						
у місяць продажу	36,00%	37,00%	38,00%	37,00%	36,00%	35,00%
у місяць після продажу	43,00%	42,00%	41,00%	42,00%	43,00%	44,00%
Плановий залишок готової продукції	11,00%	10,00%	11,00%	12,00%	13,00%	14,00%
Плановий залишок матеріалів	16,00%	15,00%	16,00%	17,00%	18,00%	19,00%
Частка оплати грошима за матеріали:						
у місяць постачань	29,00%	28,00%	27,00%	28,00%	29,00%	30,00%
у місяць після постачань	60,00%	61,00%	62,00%	61,00%	60,00%	59,00%
Відсоткова ставка по короткостроковій позиції	37,00%	38,00%	39,00%	40,00%	33,00%	34,00%

Продовження додатка

Стаття	Номер варіанта					
	37	38	39	40	41	42
<i>1. Аналіз беззбитковості</i>						
Витрати на основні матеріали, грн/т:						
Дріт Д1,0	2 730	2 735	2 740	2 720	2 725	2 730
Дріт Д1,2	2 720	2 730	2 740	2 750	2 760	2 770
Постійні витрати, грн/міс.:						
виробничі	38 545	41 850	39 690	36 850	40 740	37 300
реалізаційні та маркетингові	2 831	2 853	2 878	2 904	2 929	2 951
адміністративні та загальнозаводські	9 760	9 520	10 830	9 730	9 610	8 490
Вартість обладнання, грн.	1 405 290	1 416 410	1 428 920	1 441 430	1 453 940	1 465 060
Обсяг продажу, т/міс.:						
Дріт Д1,0	230	235	220	245	285	280
Дріт Д1,2	210	225	210	200	290	270
Дріт Д1,4	190	160	165	170	180	175
Дріт Д1,6	245	250	240	265	250	255
Ціна, грн/т:						
Дріт Д1,0	3 810	3 820	3 835	3 825	3 750	3 755
Дріт Д1,2	3 720	3 750	3 720	3 750	3 720	3 715
Дріт Д1,4	3 420	3 425	3 435	3 500	3 510	3 520
Дріт Д1,6	3 270	3 275	3 100	3 110	3 120	3 130
<i>2. Оцінка ефективності проекту</i>						
частка власного капіталу	40,00%	41,00%	42,00%	43,00%	44,00%	45,00%
вартість власного капіталу	26,00%	25,00%	24,00%	23,00%	24,00%	25,00%
вартість залученого капіталу	23,00%	22,00%	21,00%	22,00%	23,00%	22,00%
щорічне збільшення реалізації	6,50%	7,00%	7,50%	8,00%	8,50%	8,00%
<i>3. Складання бюджету підприємства</i>						
Частка оплати грошима за продукцію:						
у місяць продажу	34,00%	33,00%	32,00%	31,00%	30,00%	29,00%
у місяць після продажу	45,00%	46,00%	47,00%	48,00%	49,00%	50,00%
Плановий залишок готової продукції	15,00%	16,00%	15,00%	14,00%	13,00%	12,00%
Плановий залишок матеріалів	20,00%	21,00%	20,00%	19,00%	18,00%	17,00%
Частка оплати грошима за матеріали:						
у місяць постачань	31,00%	32,00%	33,00%	34,00%	35,00%	36,00%
у місяць після постачань	58,00%	57,00%	56,00%	55,00%	54,00%	53,00%
Відсоткова ставка по короткостроковій позиції	35,00%	36,00%	37,00%	38,00%	39,00%	40,00%

Продовження додатка

Стаття	Номер варіанта					
	43	44	45	46	47	48
<i>1. Аналіз беззбитковості</i>						
Витрати на основні матеріали, грн/т:						
Дріт Д1,0	2 735	2 730	2 735	2 720	2 760	2 755
Дріт Д1,2	2 870	2 860	2 850	2 680	2 685	2 500
Постійні витрати, грн/міс.:						
виробничі	41 850	38 650	40 520	40 210	36 200	40 230
реалізаційні та маркетингові	2 971	2 985	2 974	2 948	2 932	2 906
адміністративні та загальнозаводські	8 220	8 860	10 200	8 490	8 220	8 860
Вартість обладнання, грн.	1 474 790	1 481 740	1 476 180	1 463 670	1 455 330	1 442 820
Обсяг продажу, т/міс.:						
Дріт Д1,0	260	295	160	165	160	250
Дріт Д1,2	190	195	255	260	265	290
Дріт Д1,4	200	220	190	185	180	195
Дріт Д1,6	230	240	245	250	240	265
Ціна, грн/т:						
Дріт Д1,0	3 850	3 845	3 840	3 835	3 830	3 825
Дріт Д1,2	3 700	3 710	3 700	3 715	3 720	3 725
Дріт Д1,4	3 530	3 540	3 545	3 550	3 430	3 440
Дріт Д1,6	3 140	3 150	3 160	3 170	3 180	3 190
<i>2. Оцінка ефективності проекту</i>						
частка власного капіталу	35,00%	36,00%	37,00%	38,00%	39,00%	40,00%
вартість власного капіталу	26,00%	27,00%	28,00%	29,00%	30,00%	24,00%
вартість залученого капіталу	24,00%	21,00%	25,00%	26,00%	28,00%	22,00%
щорічне збільшення реалізації	7,50%	7,00%	6,50%	6,00%	5,50%	5,00%
<i>3. Складання бюджету підприємства</i>						
Частка оплати грошима за продукцію:						
у місяць продажу	28,00%	27,00%	28,00%	29,00%	30,00%	31,00%
у місяць після продажу	51,00%	52,00%	51,00%	50,00%	49,00%	48,00%
Плановий залишок готової продукції	11,00%	10,00%	11,00%	12,00%	13,00%	14,00%
Плановий залишок матеріалів	16,00%	15,00%	16,00%	17,00%	18,00%	19,00%
Частка оплати грошима за матеріали:						
у місяць постачань	37,00%	38,00%	39,00%	40,00%	41,00%	42,00%
у місяць після постачань	52,00%	51,00%	50,00%	49,00%	48,00%	47,00%
Відсоткова ставка по короткостроковій позиції	39,00%	38,00%	37,00%	36,00%	35,00%	34,00%

Продовження додатка

Стаття	Номер варіанта					
	49	50	51	52	53	54
<i>1. Аналіз беззбитковості</i>						
Витрати на основні матеріали, грн/т:						
Дріт Д1,0	2 750	2 730	2 735	2 745	2 740	2 735
Дріт Д1,2	2 750	2 700	2 680	2 670	2 660	2 800
Постійні витрати, грн/міс.:						
виробничі	38 900	36 740	40 225	39 690	36 850	40 740
реалізаційні та маркетингові	2 881	2 859	2 836	2 817	2 792	2 766
адміністративні та загальнозаводські	10 200	9 760	9 520	10 830	9 760	9 520
Вартість обладнання, грн.	1 430 310	1 419 190	1 408 070	1 398 340	1 385 830	1 373 320
Обсяг продажу, т/міс.:						
Дріт Д1,0	255	240	220	245	285	280
Дріт Д1,2	285	280	270	230	235	240
Дріт Д1,4	175	170	180	195	175	170
Дріт Д1,6	280	285	245	235	265	260
Ціна, грн/т:						
Дріт Д1,0	3 800	3 790	3 785	3 780	3 775	3 770
Дріт Д1,2	3 730	3 740	3 735	3 720	3 750	3 720
Дріт Д1,4	3 445	3 450	3 500	3 550	3 555	3 560
Дріт Д1,6	3 200	3 225	3 230	3 240	3 110	3 120
<i>2. Оцінка ефективності проекту</i>						
частка власного капіталу	41,00%	42,00%	43,00%	44,00%	45,00%	44,00%
вартість власного капіталу	25,00%	26,00%	27,00%	28,00%	29,00%	30,00%
вартість залученого капіталу	23,00%	24,00%	23,00%	24,00%	25,00%	26,00%
щорічне збільшення реалізації	4,50%	5,50%	6,00%	7,00%	8,00%	8,50%
<i>3. Складання бюджету підприємства</i>						
Частка оплати грошима за продукцію:						
у місяць продажу	32,00%	33,00%	34,00%	35,00%	36,00%	37,00%
у місяць після продажу	47,00%	46,00%	45,00%	44,00%	43,00%	42,00%
Плановий залишок готової продукції	15,00%	14,00%	13,00%	12,00%	11,00%	10,00%
Плановий залишок матеріалів	20,00%	19,00%	18,00%	17,00%	16,00%	15,00%
Частка оплати грошима за матеріали:						
у місяць постачань	43,00%	44,00%	45,00%	44,00%	43,00%	42,00%
у місяць після постачань	46,00%	47,00%	48,00%	49,00%	50,00%	51,00%
Відсоткова ставка по короткостроковій позиції	33,00%	40,00%	39,00%	38,00%	37,00%	36,00%

Продовження додатка

Стаття	Номер варіанта					
	55	56	57	58	59	60
<i>1. Аналіз беззбитковості</i>						
Витрати на основні матеріали, грн/т:						
Дріт Д1,0	2 730	2 735	7 300	2 725	2 720	2 740
Дріт Д1,2	2 900	2 680	2 670	2 660	2 800	2 650
Постійні витрати, грн/міс.:						
виробничі	37 300	39 785	39 690	36 850	57 207	40 150
реалізаційні та маркетингові	2 747	2 738	2 750	2 797	2 859	2 864
адміністративні та загальнозаводські	10 830	9 730	9 610	8 490	8 220	8 860
Вартість обладнання, грн.	1 363 590	1 359 420	1 364 980	1 388 610	1 419 190	1 421 970
Обсяг продажу, т/міс.:						
Дріт Д1,0	260	295	210	215	220	240
Дріт Д1,2	245	215	290	285	280	270
Дріт Д1,4	190	160	165	160	165	155
Дріт Д1,6	255	250	240	245	270	260
Ціна, грн/т:						
Дріт Д1,0	3 780	3 800	3 810	3 820	3 835	3 825
Дріт Д1,2	3 740	3 735	3 720	3 750	3 790	3 795
Дріт Д1,4	3 425	3 435	3 545	3 550	3 430	3 440
Дріт Д1,6	3 130	3 140	3 150	3 160	3 250	3 240
<i>2. Оцінка ефективності проекту</i>						
частка власного капіталу	43,00%	42,00%	41,00%	40,00%	39,00%	38,00%
вартість власного капіталу	29,00%	28,00%	27,00%	26,00%	25,00%	24,00%
вартість залученого капіталу	27,00%	23,00%	24,00%	22,00%	21,00%	22,00%
щорічне збільшення реалізації	7,50%	8,50%	9,00%	8,00%	7,50%	7,00%
<i>3. Складання бюджету підприємства</i>						
Частка оплати грошима за продукцію:						
у місяць продажу	38,00%	37,00%	36,00%	35,00%	34,00%	33,00%
у місяць після продажу	41,00%	42,00%	43,00%	42,00%	41,00%	43,00%
Плановий залишок готової продукції	11,00%	12,00%	13,00%	14,00%	15,00%	16,00%
Плановий залишок матеріалів	16,00%	17,00%	18,00%	19,00%	20,00%	21,00%
Частка оплати грошима за матеріали:						
у місяць постачань	41,00%	40,00%	39,00%	38,00%	37,00%	36,00%
у місяць після постачань	52,00%	51,00%	50,00%	49,00%	48,00%	47,00%
Відсоткова ставка по короткостроковій позиції	35,00%	34,00%	33,00%	36,00%	38,00%	40,00%

